

pr. Kilo.“ Efter at Besvarelserne vare indløbne, viste det sig, at der krævedes for enkelte af dem nogle nærmere Opklaringer, hvilke siden ere tilvejebragte, og det hele Materiale er saa bearbejdet i Statistisk Bureau. Resultatet blev da følgende, at Petroleumsprisen inklusive Told var den nævnte Dag: I København — det er en gros Prisen pr. 100 kg — opgiven af Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger til 10 Kr., i Christiania 11 Kr. 30 Øre, i Stockholm 11 Kr. 50 Øre, i Hamborg 13 Kr. 33 Øre, i Rotterdam 12 Kr. 50 Øre og i London 11 Kr. 50 Øre. Resultatet for Antwerpen kunde af forskellige Grunde ikke benyttes. Nu er Forholdet, naar vi se denne Prisliste og ville sammenligne den med Toldforholdene, dette, at i København, Christiania, Stockholm og London er Petroleum toldfri, i Hamborg er der en Told af 5 Kr. 33 Øre pr. 100 kg og i Rotterdam paa samme Kvantum en Told af 83 Øre. De se, at København staar lavest paa Listen, det var den af alle disse Pladser, hvor Petroleumsprisen var den laveste. I de øvrige toldfri Lande var den endda ikke saa lidt højere end her. De se, hvorledes Tolden gør sig gældende i Hamborg og Rotterdam, om end i Hamborg ikke med fuld Styrke, idet Prisen er 13 Kr. 33 Øre, medens den skulde være 15 Kr. 33 Øre. Grunden til, at disse op imod 2 Kr. af Tolden falde bort, maa dels søges i Hamborgs kommercielle Overlegenhed, dels i Forhold af lignende Art som dem, det ærede Medlem for Københavns 1ste Valgkreds (Wulff) var inde paa, og hvis Rigtighed jeg indenfor visse Grænser anerkender, nemlig de Forhold, der fremkomme ved Konkurrence med andre Belysningsmaterialier. Nok er det altsaa, Tolden er her ikke kommen til at hvile med sit fulde Beløb, men De se, at der er alligevel en meget betydelig Difference fra Prisen i København. Ved disse Tal er det i Virkeligheden godtgjort, at den megen Tale om, at Toldnedsættelsen er bleven konfiskeret af Petroleumstruene, ikke forholder sig rigtig.

Toldlovens Hovedlinier vare Nedsættelse af Tolden paa Livsfornödenheder, Forhøjelse af Tolden paa Luksusvarer, Nedsættelse eller i meget stort Omfang Afskaffelse af Tolden paa Raa- og Hjælpstoffer og en moderat Nedgang i Beskyttelsen. Der er blevet rejst den Paa-stand, at denne Toldlov havde ganske ødelæggende Virkninger for den danske Industri. Dette forholder sig ikke saadan,

og det er saa heldigt, at vi have faaet et Vidnesbyrd derom, som maa anses for i Virkeligheden at være gyldigt, idet det stammer fra selve de Kredse, som ere interesserede i denne Sag og interesserede, maatte man antage, vel snarest i Retning af at gøre Virkningerne større, end de have været. Det er den af Industriforeningen udgivne „Dansk Industrieretning“ for 1909, i hvilken det siges: „Det forløbne Aar var det første, i hvilket den nye Toldlov har været i fuld Kraft. Det er dog endnu ikke muligt at give et samlet Overblik over de Virkninger, som den har udøvet paa Haandværk og Industri. Skønt Redaktionen paa alle de udsendte Spørgeskemaer har udbedt sig Oplysninger om dette Forhold, er det forholdsvis faa af de industridrivende, der have udtalt sig herom, og Udtalelserne fra samme Fag ere ikke altid overensstemmende. Dog synes det allerede nu at kunne slaas fast, at om ødelæggende Virkninger af den nye Toldlov for vor hjemlige Industri er der kun Tale i ganske enkelte Tilfælde.“ Derefter anføres Stivelsefabrikation og Fabrikation af Skibsbundfarve. „I andre Tilfælde har en formindsket Beskyttelse derimod givet Anledning til, at tekniske Forbedringer ere blevne gennemførte for at kunne bevare den paagældende Fabrikation for Danmark. I enkelte Tilfælde har en forhøjet Beskyttelse fremkaldt ny Industri, saaledes Cigaretindustrien og Fabrikation af Compound. Men alt i alt synes Virkningerne af den nye Toldlov ikke at være store.“

Det er altsaa Hovedresultatet for Aaret 1909, et Aar, i hvilket der i Virkeligheden hvilede et stort Tryk over dansk Erhvervs- liv, et Aar, i hvilket overordentlig mange Aarsager, som jeg gentagne Gange har haft Lejlighed til at berøre, maatte virke i Retning af en noget formindsket Produktion og Afsætning. I dette ugunstige Aar kunne Toldlovens Virkninger bedømmes saaledes, som det her er sket. Bedømmelsen er efter min Overbevisning fuldstændig upartisk, og de, fra hvem han har sine Oplysninger, ere vist nærmest tilbøjelige til at se Tingene med protektionistiske Øjne, men have dog naturligvis, hvad jeg gerne gaar ud fra, afgivet deres Oplysninger efter bedste Skønnende og fuldt samvittighedsfuldt.

Andre Oplysninger føre til noget lignende Resultater. Jeg skal nævne først en Oplysning, der ogsaa er meddelt i Industrieretningen, nemlig angaaende Beskæftigelsesgraden blandt Fagforeningsmed-